

Kaupunginhallitus 24.05.2021 § 181

§ 181

Valtuustoaloite kaupungin edustus-, virka- ja ekskursionmatkojen lentomatkojen CO₂-päästöjen kompensoinnista (Palautettu 1.3.2021) (Kv- asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Rönkkönen Sanna
Laitala Pasi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 25 muun valtuutetun 21.1.2019 jättämään valtuustoaloitteeseen kaupungin edustus-, virka- ja ekskursionmatkojen lentomatkojen CO₂-päästöjen kompensoinnista sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Partanen Kausteen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkia ottamaan soveltuvat lentomatkojen CO₂-päästöjen kompensatiomenetelmät käyttöön, mikäli rahankeräyslaki uudistetaan mahdollistamaan kompensatioiden käyttö.

Kaupunginhallitus edellyttää, että ilmastopäästöjen kompensoinnin on oltava lisäistä eli sitä ei ilman kompensointitoimia tapahtuisi.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 12 äänellä 3 ääntä vastaan hylänneen Partasen ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Valtuustoaloite

Henna Partanen ja 25 muuta valtuutettua ovat jättäneet 21.1.2019 valtuustoaloitteen kaupungin edustus-, virka- ja ekskursionmatkojen lentomatkojen CO₂-päästöjen kompensoinnista. Aloitteessa esitetään, että osana edustus-, virka- ja ekskursionmatkoja matkakuluja aletaan kompensoida Espoon kaupungin työntekijöiden ja luottamushenkilöiden lentomatkojen CO₂-päästöt. Lisäksi esitetään, että päätöksen pohjaksi vertaillaan erilaisia keinoja toteuttaa päästökompensatio. Niistä valitaan

sellainen Espoolle sopiva vaihtoehto, joka vähentää maailmanlaajuisesti CO₂-päästöjä lisäksi verrattuna kaupungin normaaliin ilmastotoimintaan.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoo on sitoutunut strategiansa mukaisesti olemaan hiilineutraali tällä vuosikymmenellä. Ilmaston kannalta lentomatkestamista tulisi välttää. Espoo ottaa ilmastonmuutoksen torjunnan vakavasti ja varmistaa omassa toiminnassaan, että kaupungin toimenpiteet ovat linjassa hiilineutraalisuustavoitteiden kanssa.

Espoon kaupunki tekee kansainvälistä yhteistyötä mm. kestäväen kehityksen ja eri hankkeiden osalta sekä muutoin osallistumalla kansainvälisiin tilaisuuksiin. Toimiva kansainvälinen yhteistyö edellyttää myös matkestamista. Koronapandemian aikana edustus-, virka- ja ekskursionmatkoihin liittyvää lentomatkestamista ei tapahdu ollenkaan.

Koronapandemia on saanut aikaan sähköisten kokouskäytäntöjen kehittymisen, käyttöönottamisen ja muuttumisen laajasti osaksi arkea. Lentomatkestamisen tarvetta onkin syytä arvioida jatkossa entistä kriittisemmin. Päästöjen vähentäminen on arvokkaampaa kuin kompensointi, sillä kompensointiin liittyy aina epävarmuuksia.

Jotta kompensointi tapahtuisi, on tuotetun päästövähennyksen oltava todellinen, mitattavissa, pysyvä ja lisäinen eli päästövähennys ei olisi tapahtunut ilman kompensointiprojektia eikä projekti toteutunut ilman kompensointiä varten maksettua tuloa. Aidon päästövähennyksen varmistaminen on monimutkaista.

Vapaaehtoisen päästökompensaation tilanne on ollut myös rahankeräyslain osalta epäselvä. Lainsäädännön tulkinnan vuoksi monet päästökompensaatiopalvelut eivät ole tällä hetkellä saatavilla. Rahankeräyslakia ollaan parhaillaan muuttamassa siten, että vapaaehtoiset päästökompensaatiopalvelut rajattaisiin rahankeräyslain soveltamisalan ulkopuolelle. Ympäristöministeriö on myös käynnistänyt selvityksiä vapaaehtoisen päästökompensaation sääntelystä, jotta voidaan varmistua muun muassa toiminnan luotettavuudesta. Espoon kaupunki linjaa päästökompensaatioista lainsäädännön valmistumisen jälkeen.

Espoon kaupunki tekee toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi sekä pyrkii toimimaan edelläkävijänä ilmastotyössä. Espoon kaupungilla on käynnissä ilmastotavoitteisiin tähtäävää hanketoimintaa, joka samalla edistää yksityistä liiketoimintaa ja parantaa siten myös työllisyyttä. Parhaimmillaan yhteistyön tuloksena löydetään kädenjälkiratkaisuja, joita myös muilla alueilla voidaan ottaa käyttöön.

Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) ja pääkaupunkiseudun kuntien helmikuussa 2021 julkaistun yhteisen selvityksen mukaan Espoon hiilinielut ovat tällä hetkellä niin suuret, että niillä voisi kompensoida vuoden 2030 kasvihuonekaasupäästöt, jos ne saadaan laskemaan tavoitteen mukaiset 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Selvitystä pääkaupunkiseudun hiilinieluista ja -varastoista voi käyttää myös lentomatkojen kompensoitotarkastelun pohjana.

Kestäväen kehityksen ja ilmastotyön iltakoulussa 24.7.2021 kaupunginhallitus keskusteli ilmastotyön tavoitteista. Espoon roolina nähtiin edelleen vahva edelläkävijyys. Ilmastotoimilla halutaan nähdä samansuuntaisuutta muiden toimijoiden kanssa. Hiilinieluihin liittyvä

kompensaatiokeskustelu on hyvä käydä koko Uudenmaan laajuisesti yhteisten näkemysten saavuttamiseksi. Tätä keskustelua ollaan parhaillaan valmistelemassa Uudenmaan ilmastoysteistyöryhmän toimesta. Monipuolisella valmistelutyöllä, lainsäädännön kehittämällä sekä eri selvityksillä tuetaan kompensaatioihin liittyvien linjausten tekemistä.

Aiemmat päätökset

Kaupunginhallitus 1.4.2019 § 117

Päätösehdotus Teknisen toimen johtaja Olli Isotalo

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 25 muun valtuutetun 21.1.2019 jättämään valtuustoaloitteeseen kaupungin edustus-, virka -ja ekskursionmatkojen lentomatkojen CO₂ -päästöjen kompensoinnista sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Elo Kausteen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:
”Kaupunginhallitus kehottaa käynnistämään vastauksen pohjalta valmistelun Espoolle parhaiten soveltuvan menetelmän valinnasta kaupungin lentomatkojen CO₂-päästöjen kompensoimiseksi.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu muutosehdotus, jota on keskustelun kuluessa myös vastustettu ja jota ei siten voida yksimielisesti hyväksyä, on äänestettävä.

Äänestyksessä 9 ääntä 4 vastaa 2 äänestäessä tyhjää hylkäsi Elon ehdotuksen. Äänestystulos on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto 29.4.2019 § 64

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 25 muun valtuutetun 21.1.2019 jättämään valtuustoaloitteeseen kaupungin edustus-, virka -ja ekskursionmatkojen lentomatkojen CO₂ -päästöjen kompensoinnista sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Partanen valtuuston puheenjohtaja Kasvin kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia jättää yksimielisesti pöydälle. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös Valtuusto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Valtuusto 20.5.2019 § 76

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 25 muun valtuutetun 21.1.2019 jättämään valtuustoaloitteeseen kaupungin edustus-, virka -ja ekskursiomatkojen lentomatkojen CO2 -päästöjen kompensoinnista sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely Valtuuston neuvottelutoimikunnan varapuheenjohtaja Gestrin valtuuston puheenjohtaja Kasvin kannattamana ehdotti, että:

”Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupungin lentomatkojen CO2-päästöjen kompensointitapa arvioidaan kaupunginhallituksen käsittelyyn tulevan ilmastotiekartan (SECAP) käsittelyn ja seurannan yhteydessä.”

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia palauttaa yksimielisesti uudelleen valmisteluun. Koska palautusehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös Valtuusto:

Asia palautettiin yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupungin lentomatkojen CO2-päästöjen kompensointitapa arvioidaan kaupunginhallituksen käsittelyyn tulevan ilmastotiekartan (SECAP) käsittelyn ja seurannan yhteydessä.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.03.2021 § 60

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ja 25 muun valtuutetun 21.1.2019 jättämään valtuustoaloitteeseen kaupungin edustus-, virka- ja ekskursiomatkojen lentomatkojen CO2-päästöjen kompensoinnista sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely Partanen Kausteen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen:

1. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkia ottamaan soveltuvat lentomatkojen CO2-päästöjen kompensatiomenetelmät käyttöön, mikäli rahankeräyslaki uudistetaan mahdollistamaan kompensatioiden käyttö.
2. Kaupungin ilmastopäästöjen kompensoinnin on oltava lisäistä eli sitä ei ilman kompensointitoimia tapahtuisi.

Guzenina Jalosen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan ilmastoiltakoulun jälkeen käsiteltäväksi.

Partanen Kausteen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että vastauksessa kirjataan selvästi, että kaupungissa otetaan soveltuvat lentomatkojen CO2-päästöjen kompensatiomenetelmät käyttöön siinä vaiheessa, mikäli rahankeräyslaki uudistetaan mahdollistamaan kompensatioiden käyttö. Kaupungin ilmastopäästöjen kompensoinnin on oltava lisäistä eli sitä ei ilman kompensointitoimia tapahtuisi.

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty palautusehdotuksia, joiden johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että ensin äänestetään Partasen ja Guzeninan palautusehdotusten välillä ja sen jälkeen, palautetaanko asia vai ei.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysjärjestysehdotuksen.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 3 ääntä vastaan 2 äänestäessä tyhjää hyväksyneen Guzeninan palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 4 ääntä vastaan 1 äänestäessä tyhjää hyväksyneen Guzeninan palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus palautti aloitteen ilmastoiltakoulun jälkeen käsiteltäväksi.

Partanen jätti eriävän mielipiteensä.

Päätöshistoria